

Könnyű nyelv a kultúrában

Cziráki Zsolt, önérvényesítő

dr. Horváth Péter László, főiskolai

docens

OpenRegioCulture (ORC) Szakértői Workshop

A kulturális erőforrások hozzáférhetőségét elősegítő környezet közös
megteremtése

a speciális igényű polgárok számára

(Co-creation of environment for accessibility of cultural resources
for people with special needs)

Debrecen, 2024. december 2.

Miről lesz szó?

- ENSZ egyezmény
- A könnyű nyelvről
- Miért fontos, hogy én is értsem a múzeumot?
- Milyen hazai és külföldi tapasztalataink vannak?
- Jó gyakorlatok: a múzeumi információ

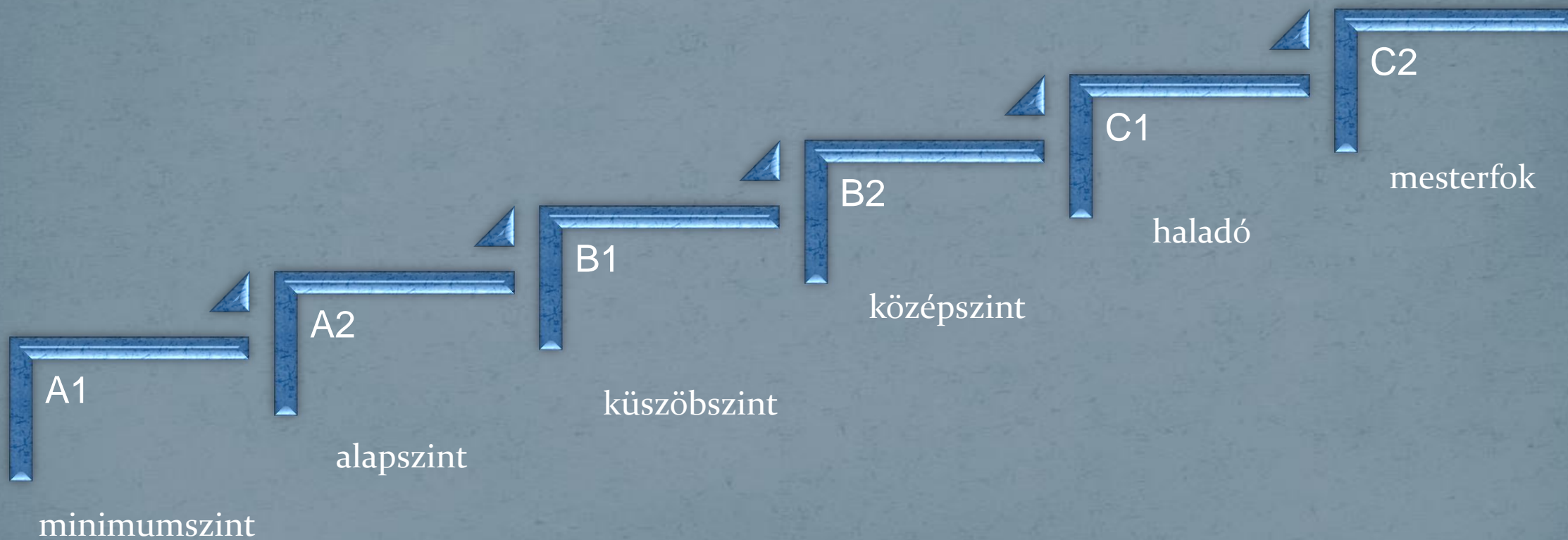
ENSZ egyezmény a fogyatékos személyek jogairól

30. cikk: A kulturális életben ... való részvétel

Az értelmi sérült személynek joga van ahhoz,
hogy könnyen érthető legyen

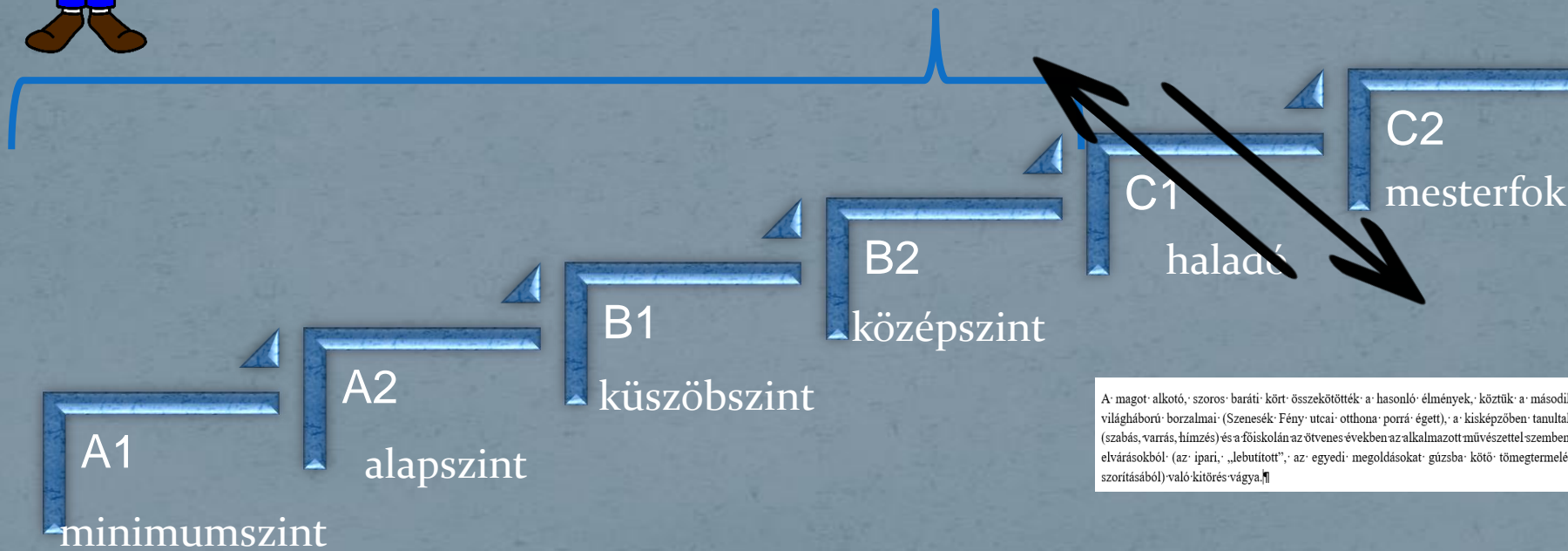
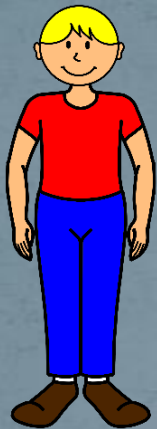
- a film, amit nézünk
 - a tájékozódás a mozi honlapján és az épületében
- a színházi előadás
 - a tájékozódás a színház honlapján és az épületben
- a múzeumi kiállítás és a múzeumi tárlatvezetés és például a múzeumpedagógiai foglalkozás
 - a tájékozódás a múzeum honlapján és az épületben
 - a múzeumi információt bemutató applikáció és annak használata
- az irodalmi mű
 - a tájékozódás a könyvtár honlapján és az épületben
- emlékművek és jelentősebb nemzeti kulturális helyszínek

A könnyű nyelvről

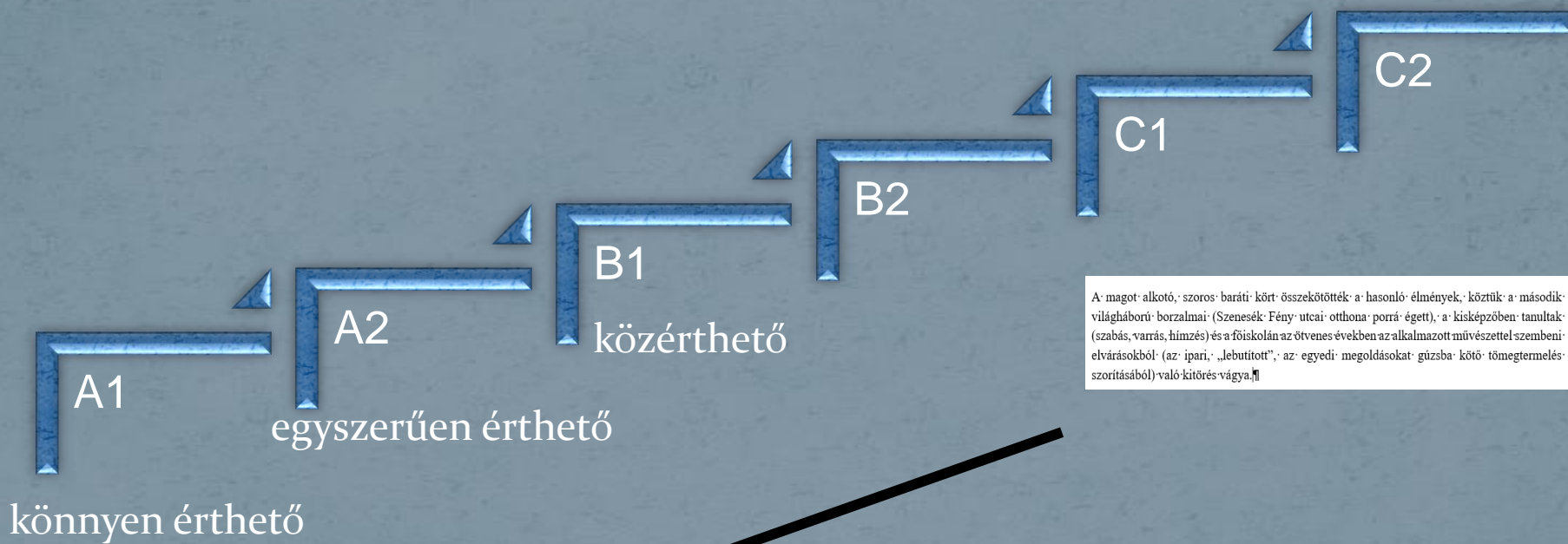

A magot alkotó, szoros baráti kört összekötötték a hasonló élmények, köztük a második világháború borzalmai (Szenesék Fény utcai otthona porrá égett), a kisképzőben tanultak (szabás, varrás, hímzés) és a főiskolán az ötvenes években az alkalmazott művészettel szembeni elvárásokból (az ipari, „lebutított”, az egyedi megoldásokat gúzsba kötő tömegtermelés szorításából) való kitörés vágya.¶

Ludwig Múzeum, Budapest
Vigyázat, törékeny!

A: magot alkotó; szoros baráti kört összekötötték; a hasonló élmények; köztük: a második világháború; borzalmi (Szenesék-Fény utcai otthona; porrá égett); a kisképzőben tanultak (szabás, varrás, hímzés) és a főiskolán az ötvenes években az alkalmazott művészettel szembeni elvárásokból (az ipari „lebutított”; az egyedi megoldásokat gúzsba kötő tömegtermelés-szorításából) való kitérés vágya.

könnyen érthető

egyszerűen érthető

közérthető

A: magot alkotó; szoros baráti kört összekötötték; a hasonló élmények; köztük: a második világháború borzalmait (Szenesék Fény utcai otthona porrá égett); a kisképzőben tanultak (szabás, varrás, hímzés) és a főiskolán az ötvenes években az alkalmazott művészettel szembeni elvárásokból (az: ipari, „lebutított”; az: egyedi megoldásokat: gúzsba kötő tömegtermelés-szorításából) való kitörés vágya.

A láthatatlan művészek 1968-ban és 1969-ben csendes forradalmat csináltak.⁴¹
 A csendes forradalom béke- és lázadását jelent.⁴²
 A csendes forradalmárok,⁴³
 azaz a művésznők és a textilművészek kiállításként szerveztek a műveikből.⁴⁴
 Sames Zuzsanna csendes forradalmár volt.⁴⁵
 ¶
 A csendes forradalmárok,⁴⁶
 azaz a művésznők és a textilművészek közötti szoros barátság volt.⁴⁷
 A művészbárók között azért alakult ki szoros barátság, mert:
 • együtt éltek és a második világháború borzalmait,
 • együtt tanultak szabást, varrást és hímzést az iskolában.
 ¶
 A művészbárók együtt tanultak a főiskolán is.⁴⁸
 Az 1950-es években a főiskola nem engedte meg a művészeknek,
 hogy egyéni alkotásokat állítsanak.⁴⁹
 A főiskola minden művésztró azt várta,⁵⁰
 hogy egyforma, egyszerű és népszerű alkotásokat állítsanak.⁵¹
 A művészbárók ezzel nem értettek egyet.⁵²
 A művészbárók szeretnék volna megmutatni,⁵³
 hogy milyen egyéni alkotásokat tudnak alkotni.⁵⁴

A magot alkotó, szoros baráti kört összekötötték a hasonló élmények, köztük a második világháború borzalmait (Szenesék Fény utcai otthona porrá égett), a kisképzőben tanultak (szabás, varrás, hímzés) és a főiskolán az ötvenes években az alkalmazott művészettel szembeni elvárásokból (az ipari, „lebutított”, az egyedi megoldásokat gúzsba kötő tömegtermelés szorításából) való kitörés vágya.

A csendes forradalmárok,

azaz a művésznők és a textilművészek között szoros barátság volt.

A művészbarátok között azért alakult ki szoros barátság, mert:

- → együtt éltek át a második világháború borzalmait,
- → együtt tanultak szabást, varrást és hímzést az iskolában.

¶

A művészbarátok együtt tanultak a főiskolán is.

Az 1950-es években a főiskola nem engedte meg a művészeknek, hogy egyéni alkotásokat alkossanak.

A főiskola minden művésztől azt várta,

hogy egyforma, egyszerű és népszerű alkotásokat alkossanak.

A művészbarátok ezzel nem értettek egyet.

A művészbarátok szerették volna megmutatni,

hogy milyen egyéni alkotásokat tudnak alkotni.

Miért fontos neked a múzeum, Zsolti?

- Nagyon szeretem a történelmet.
Egy könnyen érthető kiállításon megismerhetem, megtanulhatom és megérthetem a történelmünket.
- Tudok arról gondolkodni, hogy milyen gondolatai, érzései voltak az alkotónak.
Mit szeretett volna kifejezni.
Például egy festmény esetében mit vagy mire gondolhatott a festő.
- Tudok arról is gondolkodni, hogy mit mesélnek nekünk a tárgyak.
Például kié volt, mit csinálhatott vele, mire használhatta.

Miért fontos neked a múzeum, Zsolti?

- A kiállításon tanulhatok.

Megjegyzem és emlékszem arra,
hogy melyik múzeumban milyen kiállítási tárgyat láttam.

- A múzeumi látogatás a barátokkal közös, élmény alapú tanulás és felfedezés.

- Ha tudom, hogy van a múzeumban könnyen érthető információ,
akkor abba a múzeumba megyek el.

Ha nincs a múzeumban könnyen érthető információ, oda nem megyek el.

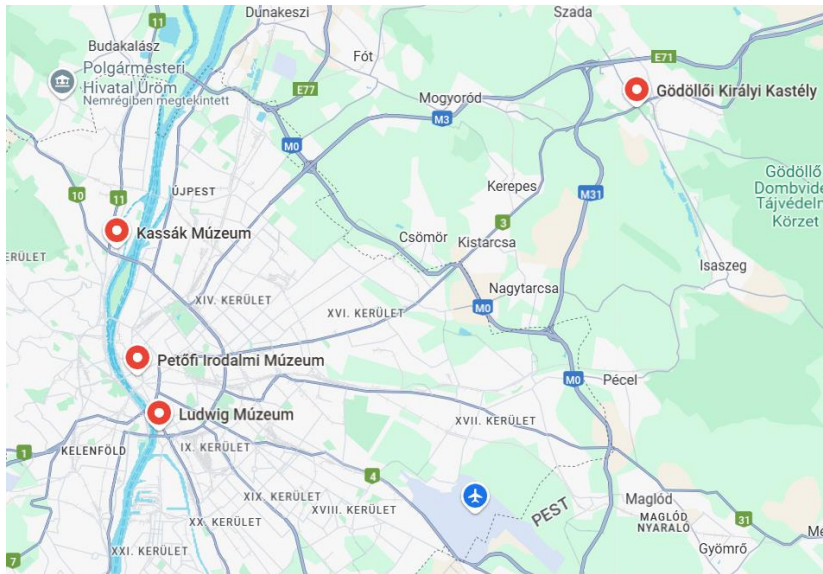
Csak a könnyű nyelvi múzeumi kiállítás élvezetes szabadidős program.

- Könnyen érthető kiállítás azért is fontos,

mert így érvényesülhetnek

a fogyatékos személyek jogairól szóló ENSZ egyezményben leírt jogaink.

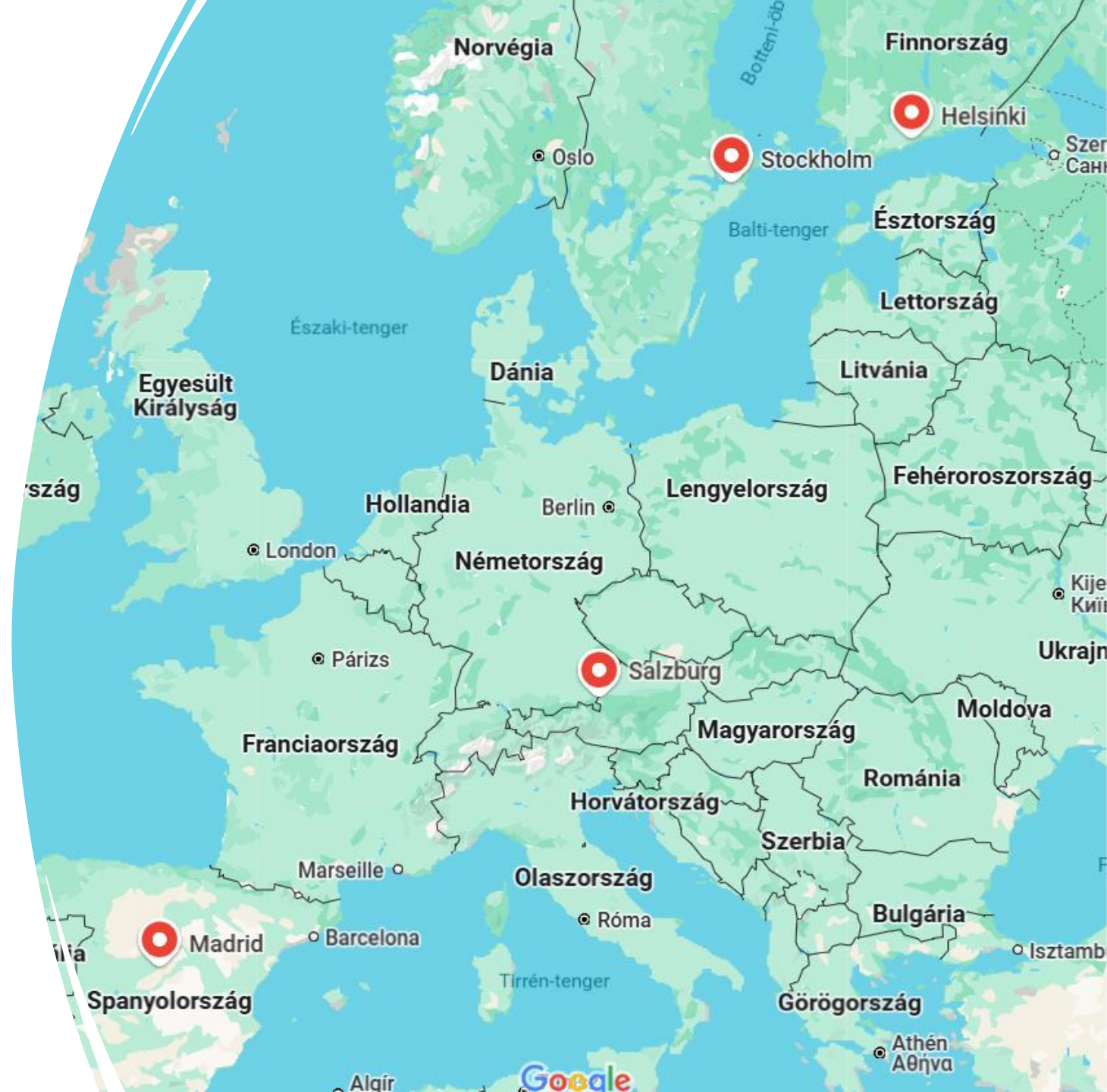
Hazai munkáink

- Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest
 - Petőfi: János vitéz 1-3. ének
 - térbeli tájékozódást segítő ikonok
 - tárlatvezetés
 - több konferencián tartottunk előadást
 - ERASMUS+ program
 - könnyű nyelvi képzés
 - Jókai szövegek
- Kassák Múzeum, Budapest
 - Kassák állandó kiállítás szövege
 - Fabricius Anna időszak kiállítás szövege
- Ludwig Múzeum, Budapest
 - Vigyázat, törékeny! időszak kiállítás néhány szövege
 - egy konferencián tartottunk előadást
- Gödöllői Királyi Kastély, Gödöllő
 - kastélybeli állandó kiállítás szövege

Külföldi tapasztalatok

- Spanyolország, Madrid
- Ausztria, Salzburg
- Svédország, Stockholm
- Finnország, Helsinki

Könnyen érthető irodalmi mű

Lättläst

SFI

Lättläst

Lättläst Fakta

Szubjektív tárlatvezetés

Cziráki Zsolt

Petőfi Sándor: AZ ALFÖLD
Újramesélte: Nógrádi Gergely

Hallottál már a Kárpátokról?

Így hívják a hegyláncot, ami a hazánkat, Magyarországot körülöleli.
Félelmetes csúcsok.
Kanyargó ösvények.
Sötét fenyvesek.
Meredek sziklák.
Ez a Kárpátok!

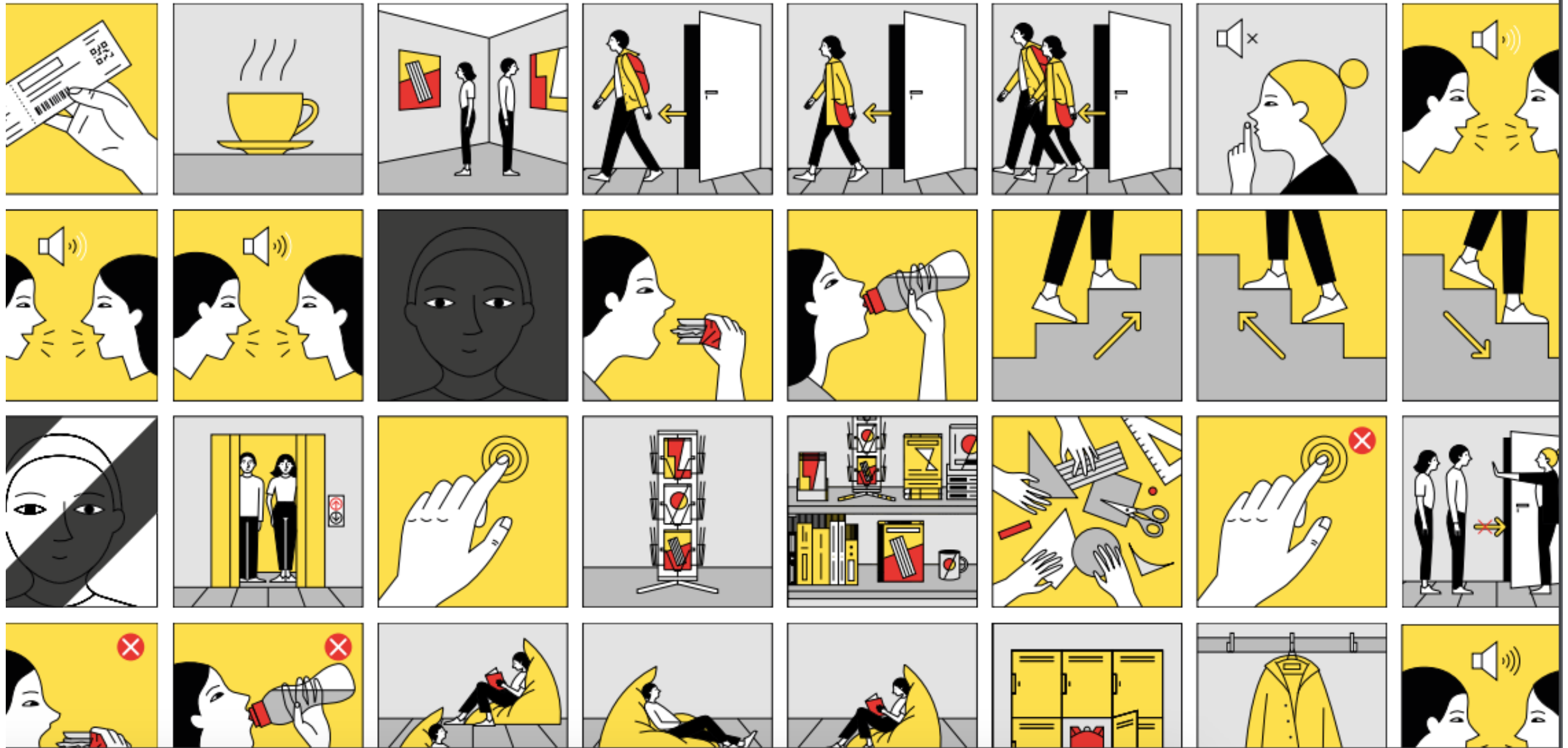
Csodálom azt a hegységet.
Csodálom a Kárpátokat.
Csodálom, de nem szeretem.

Az Alföldet szeretem.
Ott nincs hegy. Ott nincs szikla.
Ott csak síkság van. Meg mező, meg puszta.

Mégis, az Alföldön vagyok otthon.
Ott voltam boldog gyermek.

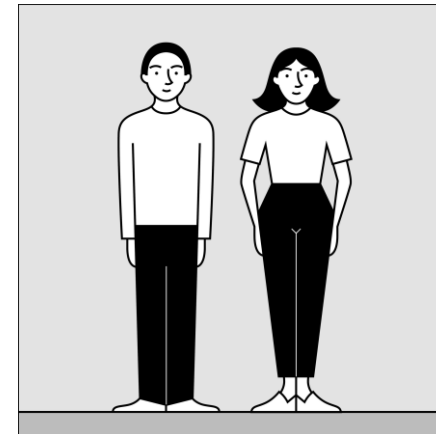
Felnőttem.
Ma már huszonegy éves vagyok.
Most Pesten élek.
Néhány hete, húsvétkor hazalátogattam a szüleimhez az Alföldre.
Amikor hazaérkezve megpillantottam
a végtelen pusztaságot, az Alföldet,
megdobbant a szívem.

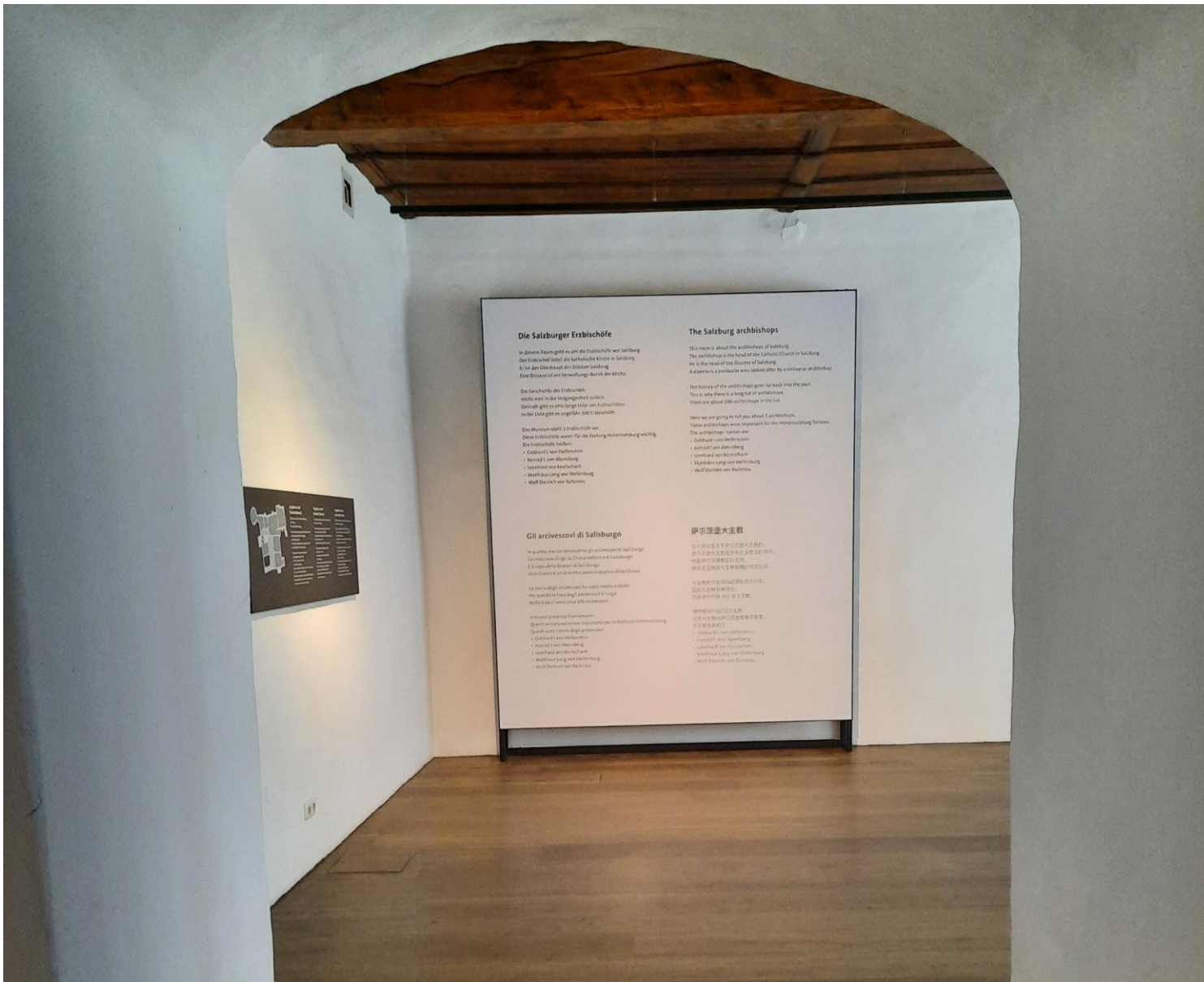
Sehol sem lehetek olyan szabad, mint ott.
Ha az Alföldön járok, gondolatban sas vagyok.
Elképzelem, ahogyan a felhőkig emelkedem.
Igen, szabadon szálló sasmadár vagyok.
Lepillantok a magasból a végtelen pusztaságra.

Bodonyi Panni

Tájékozódás a múzeum épületében

Die Salzburger Erzbischöfe
In diesem Raum geht es um die Erzbischöfe von Salzburg. Der Erzbischof leitet die katholische Kirche in Salzburg. Er ist das Oberhaupt der Diözese Salzburg. Eine Diözese ist eine Verwaltungseinheit der Kirche.

Die Geschichte der Erzbischöfe reicht weit in die Vergangenheit zurück. Demenächst geht es über lange Jahre von Erzbischöfen in den 1500er Jahren um ungefähr 500 Erzbischöfe.

Das Museum zeigt 5 Erzbischöfe von. Diese Erzbischöfe waren für die Festung Hohensalzburg wichtig.

- Gebhard von Helffingstein
- Konrad von Albenberg
- Lambert von Kerschbichl
- Mathias Lang von Helffingstein
- Wolf Dietrich von Raitenau

Gli arcivescovi di Salisburgo
In questo spazio si conoscono gli arcivescovi di Salisburgo. L'arcivescovo dirige la Chiesa cattolica in Salisburgo. È il capo della Diocesi di Salisburgo. Una diocesi è un'unità amministrativa della Chiesa.

La storia degli arcivescovi è molto antica. Demenächst geht es über lange Jahre von Erzbischöfen in den 1500er Jahren um ungefähr 500 Erzbischöfe.

Das Museum zeigt 5 Erzbischöfe von. Diese Erzbischöfe waren für die Festung Hohensalzburg wichtig.

- Gebhard von Helffingstein
- Konrad von Albenberg
- Lambert von Kerschbichl
- Mathias Lang von Helffingstein
- Wolf Dietrich von Raitenau

The Salzburg archbishops
This room is about the archbishops of Salzburg. The archbishop is the head of the Catholic Church in Salzburg. He is the head of the Diocese of Salzburg. A diocese is a particular area looked after by a bishop or archbishop.

The history of the archbishops goes far back into the past. Demenächst geht es über lange Jahre von Erzbischöfen in den 1500er Jahren um ungefähr 500 Erzbischöfe.

Das Museum zeigt 5 Erzbischöfe von. Diese Erzbischöfe waren für die Festung Hohensalzburg wichtig.

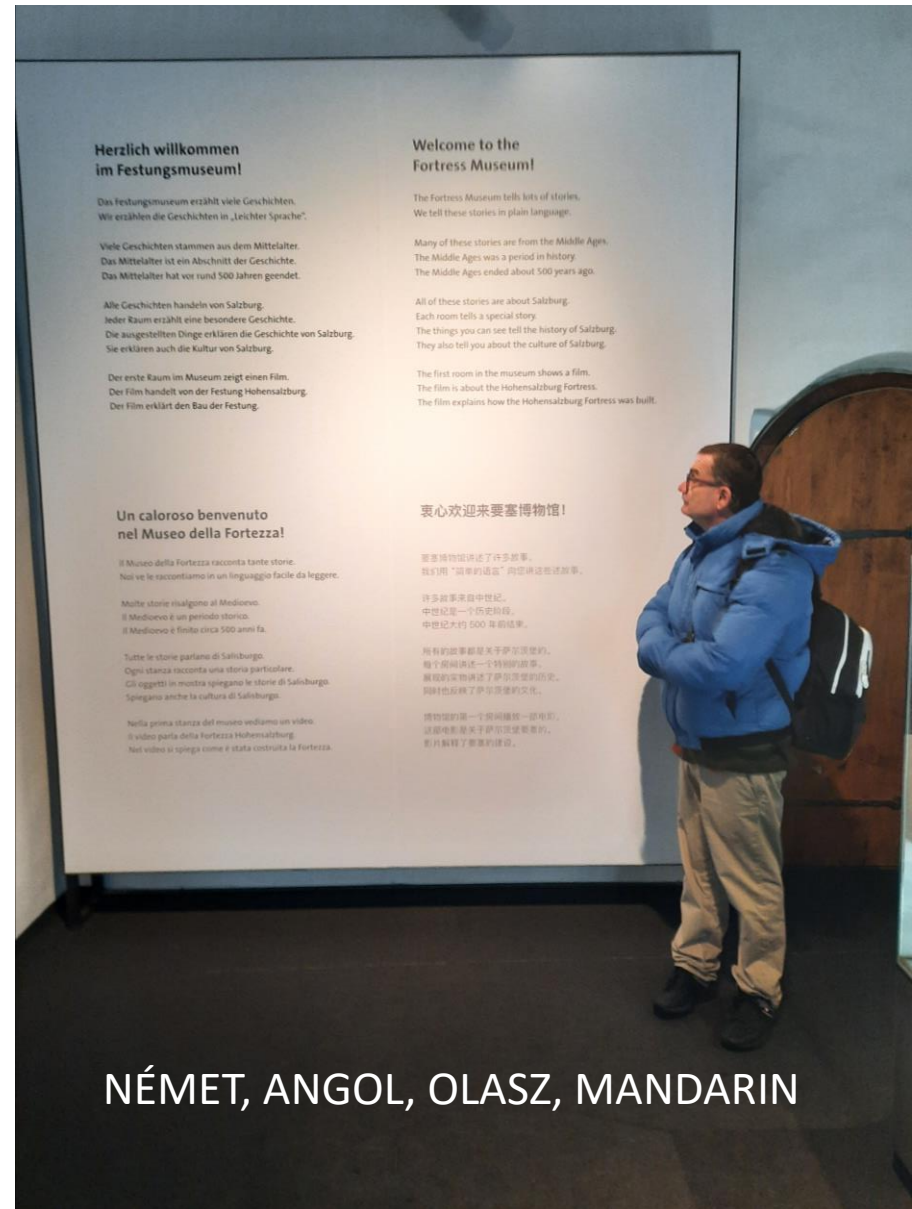
- Gebhard von Helffingstein
- Konrad von Albenberg
- Lambert von Kerschbichl
- Mathias Lang von Helffingstein
- Wolf Dietrich von Raitenau

伊尔泽堡大主教
这个展览是关于萨尔茨堡大主教。大主教是天主教萨尔茨堡教区的领袖。教区是天主教会的一个行政单位。教区由主教或大主教管理。

大主教的历史可以追溯到很久以前。Demenächst geht es über lange Jahre von Erzbischöfen in den 1500er Jahren um ungefähr 500 Erzbischöfe.

Das Museum zeigt 5 Erzbischöfe von. Diese Erzbischöfe waren für die Festung Hohensalzburg wichtig.

- Gebhard von Helffingstein
- Konrad von Albenberg
- Lambert von Kerschbichl
- Mathias Lang von Helffingstein
- Wolf Dietrich von Raitenau

Herzlich willkommen im Festungsmuseum!

Das Festungsmuseum erzählt viele Geschichten. Wir erzählen die Geschichten in „Leichter Sprache“.

Viele Geschichten stammen aus dem Mittelalter. Das Mittelalter ist ein Abschnitt der Geschichte. Das Mittelalter hat vor rund 500 Jahren geendet.

Alle Geschichten handeln von Salzburg. Jeder Raum erzählt eine besondere Geschichte. Die ausgestellten Dinge erklären die Geschichte von Salzburg. Sie erklären auch die Kultur von Salzburg.

Der erste Raum im Museum zeigt einen Film. Der Film handelt von der Festung Hohensalzburg. Der Film erklärt den Bau der Festung.

Welcome to the Fortress Museum!

The Fortress Museum tells lots of stories. We tell these stories in plain language.

Many of these stories are from the Middle Ages. The Middle Ages was a period in history. The Middle Ages ended about 500 years ago.

All of these stories are about Salzburg. Each room tells a special story. The things you can see tell the history of Salzburg. They also tell you about the culture of Salzburg.

The first room in the museum shows a film. The film is about the Hohensalzburg Fortress. The film explains how the Hohensalzburg Fortress was built.

Un caloroso benvenuto nel Museo della Fortezza!

Il Museo della Fortezza racconta tante storie. Noi ve le raccontiamo in un linguaggio facile da leggere.

Molte storie risalgono al Medioevo. Il Medioevo è un periodo storico. Il Medioevo è finito circa 500 anni fa.

Tutte le storie parlano di Salisburgo. Ogni stanza racconta una storia particolare. Gli oggetti in mostra spiegano le storie di Salisburgo. Spiegano anche la cultura di Salisburgo.

Nella prima stanza del museo vediamo un video. Il video parla della fortezza Hohensalzburg. Nel video si spiega come è stata costruita la Fortezza.

衷心欢迎来到要塞博物馆!

要塞博物馆讲述了许多故事。我们用“简单的话语”向您讲述这些故事。

许多故事来自中世纪。中世纪是一个历史时期。中世纪大约 500 年前结束。

所有的故事都是关于萨尔茨堡的。每个房间讲述一个特别的故事。展出的实物讲述了萨尔茨堡的历史。同时也反映了萨尔茨堡的文化。

博物馆的第一个房间播放一部影片。这部影片是关于萨尔茨堡要塞的。影片解释了要塞的建设。

NÉMET, ANGOL, OLASZ, MANDARIN

A múzeum munkatársai gondoskodhatnak a látogatókról is.

A gondoskodásról sokféle módon gondolkozhatunk.

Gondolkozhatunk a gondoskodásról például **pénzügyi szempontból**.

- Ad-e elég pénzt a gondoskodásra az ország?

Gondolkozhatunk a gondoskodásról **politikai szempontból** is.

- Mit gondoljunk azokról a menekült emberekről, akik elköltöznek a saját országukból egy másik országba?
- Fontos-e a menekült emberekről gondoskodni?
- Vajon az emberek egyenlő eséllyel férnek-e hozzá a gondoskodáshoz?

Az egyenlő esélyű hozzáférés azt jelenti, hogy a legfontosabb gondoskodást ugyanúgy megkapja például:

- a szegény és a gazdag ember,
- a fogyatékos és nem fogyatékos ember,
- a városban és a faluban élő ember.

A múzeum munkatársai a **kurátorok** is. A kurátorok megtervezik a kiállítást. A kurátor szó eredetileg gondoskodó emberre használták.

Érdekes gondolat!

Ahhoz, hogy a múzeum **gondoskodó** legyen, elég-e, ha a kurátorok a múzeum munkatársai?

A kurátorok szerint fontos, hogy a múzeum gondoskodó művészeket is kiállítsa.

- A gondoskodó múzeum hozzá tud járulni ahhoz, hogy a látogatók nyitottabbá és befogadóbbá váljanak az emberek gondjaira.
- A gondoskodó múzeum tud gondoskodni arról, hogy a kiállítás mindenkinek hozzáférhető legyen. Például kerekesszékekkel is be lehet jutni a kiállításra, vagy a kiállításról készült olyan leírás, amit minden ember megérthet.
- A gondoskodó múzeum hozzá tud járulni ahhoz, hogy az emberek között igazi közösség jöjjön létre.

Mit jelenthet még a gondoskodó múzeum kifejezés?

Meggyőződésünk, hogy a **gondoskodás egy kulcsfogalom**.

A kulcsfogalom egy hasonlat. Ahogyan egy kulccsal ki lehet nyitni egy ajtót, úgy egy kulcsfogalommal meg lehet érteni egy fontos gondolatot.

Amikor megértjük a gondoskodásnak mint kulcsfogalomnak a jelentését, akkor hozzájárulunk a mindennapi legfontosabb gondok megoldásához.

A kiállítással szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a gondoskodás minden országban és minden embernek a feladata.

A művészek és a kurátorok hisznek abban, hogy a gondoskodásról szóló kiállításnak az emberek közötti közösséget építő és gyógyító hatása van!

A szövegváltozatot készítette:
 dr. Horváth Péter László, főiskolai docens.
 A szövegváltozatot az eredetivel összevetette:
 Czibóorné Mohai Ibolya.
 A szövegváltozat érthetőségét ellenőrizték:
 Czirákai Zsolt, Palkó Barnabás, Sallai Ilona Éva.

Caring is a common experience for all of us. Our lives from the moment of birth until death are interpreted on the personal level (self-care), on the level of relationships between people (maternal care, elderly care), but can also be extended to nonhumans and, in a broader sense, for the Earth. The multifaceted concept of care also has social and political dimensions: care crisis, care migration chains and their impact are among the major issues of our time.

The exhibition's title **Handle with Care** refers to the vulnerability of those in need of care, the asymmetrical relationship between caregiver and cared-for, to the fragility of life and our ecosystem, the cracks and gaps in the care system, but most of all, it calls attention to the need for collective responsibility. Finally, it can also be interpreted as a reflection on the role of the museum itself, which, beyond the handling of artworks, faces new tasks and challenges that affect society. In a time of multiple crises – social, ecological, health crisis – the exhibition seeks to question of how to interpret the changing notion of the role of art (and the museum) in rethinking it. To mind the original meaning of the word curator (to care, to nurture, to heal), what are the pillars of a museum? How can an art institution become more socially relevant, more inclusive, more open, more accessible, in short, a more relevant place?

LUDWIG MÚZEUM

— MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

A kiállítások szövege -
 falszöveg

KÖNNYEN ÉRTHETŐ KOMMUNIKÁCIÓ

1/4

Az olajfestményt festette: Vágó Pál

Vágó Pál 1853-ban született és 1928-ban halt meg.

Az olajfestmény címe: A menekültek, ami 1882-ben készült.

Az olajfestményt a Magyar Nemzeti Galériától kaptuk kölcsön.
A Magyar Nemzeti Galéria Budapesten van.

Az 1800-as évektől kezdődően sokáig az volt a festészet egyik feladata,
hogy a festmény példaképet nyújtson az embereknek.

A festők például ókori hősök történeteit festették meg.
Persze, nem minden emberből válhatott ókori hő.

Az 1800-as években megerősödött a polgárság.

A polgárok már nem az ókori hősökre akartak hasonlítani.

A polgárok olyan példaképre vágytak, akik ők is követni tudtak.

Ezért a festők új lehetőségeket kerestek.

Új lehetőségként az életképfestészet jelent meg.

Az életképet **zsánerképek**nek is nevezzük.

A zsánerképfestészet a hétköznapi életet ábrázolja.

Vágó Pál kezdő festőként Németországban, Münchenben élt.

Münchenben volt egy nagyon híres festőműhely.

A müncheni festőműhelyben életképfestészetet foglalkoztak.

Az életképfestészet a hétköznapi életet ábrázolja.

Vágó Pál a müncheni zsánerképe a gondoskodást ábrázolja.

Vágó Pál itt látható zsánerképe a gondoskodást ábrázolja.

Vágó Pál a gondoskodást állítja az emberek elé példaként.

A másik emberről való gondoskodás fontos emberi érték.

Vágó Pál festménye nagyon sikeres volt.

Vágó Pál festményét Budapesten a Műcsarnokban állították ki 1882-ben.

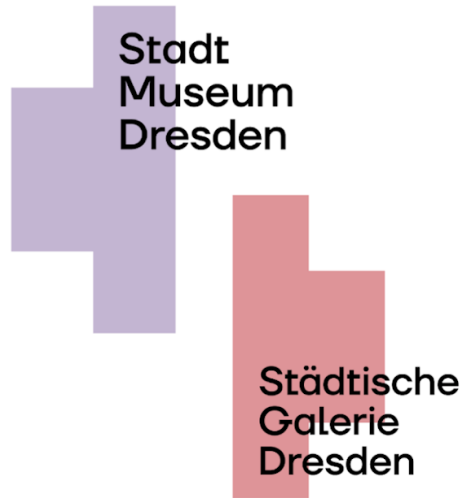
A Műcsarnok egy múzeum Budapesten.

Utána Németországban, Münchenben és Berlinben is megnézhetők az emberek.

Utána Németországban, Münchenben és Berlinben is megnézhetők az emberek.

A festmény megtetszett a magyar uralkodónak, a császárnak, ezért megvásárolta.

 Deutsch >

 Leichte Sprache >

 Deutsche Gebärdensprache >

 English >

 Українська >

■ INFORMATIONEN

■ SALZBURG MUSEUM

- ▣ Neue Residenz
- ▣ Panorama Museum
- ▣ Salzburger Glockenspiel
- ▣ Spielzeug Museum
- ▣ Festungsmuseum
- ▣ Volkskunde Museum

HERZLICH WILLKOMMEN IM BARRIEREFREIEN SALZBURG MUSEUM

Das Salzburg Museum begrüßt alle Besucherinnen und Besucher im Haus.

BARRIEREFREIE
INFORMATIONEN
SIND VERFÜGBAR IN:

 AUDIODESKRIPTION
 LEICHTE SPRACHE

 DOWNLOAD:
MUCINKLUSIV.DE

BARRIER-FREE
INFORMATION
IS AVAILABLE IN:

 AUDIODESCRIPTION
 PLAIN ENGLISH

 DOWNLOAD:
MUCINCLUSIVE.DE

← Frauenkirche
Karlsplatz (Stachus) →
Isartor →
Deutsches Museum

Umgebungsplan
Map of the surroundings
www.muenchen.de/2

BARRIEREFREIE
INFORMATIONEN
SIND VERFÜGBAR IN:

 AUDIODESKRIPTION
 LEICHTE SPRACHE

 DOWNLOAD:
MUCINKLUSIV.DE

BARRIER-FREE
INFORMATION
IS AVAILABLE IN:

 AUDIODESCRIPTION
 PLAIN ENGLISH

 DOWNLOAD:
MUCINCLUSIVE.DE

Köszönjük a figyelmet!

komplexmentor@gmail.com